

YTTRANDE

2018-05-17 Ärendenr:
NV-01880-18

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av Boverkets rapport 2017:32 Regelefterlevnad vid byte av fastbränsleanordning (M2018/00176/Kl)

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket tillstyrker Boverkets förslag om utökad anmälningsplikt i Plan- och byggförordningen (2011:338) så att samtliga byten av fastbränsleanordningar ska anmälas till kommunen.

Naturvårdsverket bedömer att förslaget föranleder framtagande av vägledning från Boverket för kommunala byggnadsnämnders hantering av byggherrars kontrollplan för byte av fastbränsleanordning.

Naturvårdsverket bedömer att Boverkets byggregler kan behöva ses över inför det att kraven i Ekodesigndirektivet 2009/125/EG19 och dess underliggande genomförandeförordningar för fastbränslepannor börjar gälla 2020, för att säkerställa en fortsatt möjlighet att ställa utsläppskrav på fastbränsleanordningar på andrahandsmarknaden.

Skäl

Vedeldning är en stor källa till utsläpp av små partiklar, sot och det cancerframkallande bens(a)pyren i Sverige. Utsläppen sker på låg höjd och påverkar därigenom människors hälsa och miljö i berörda områden. Det finns även en klimatpåverkan från sot när svart sot lägger sig på snö och is och därmed ökar avsmältningen.

Det största problemet utgörs av gamla vedpannor med dålig förbränning. Utfasningen av dessa går långsamt eftersom livslängden är lång och det finns en omfattande andrahandsmarknad. Naturvårdsverket har tidigare uppmärksammat problemet med installation av begagnade pannor och kaminer och de begränsade möjligheterna att ställa krav på dessa.

Naturvårdsverket är positivt till Boverkets förslag om att anmälningsplikten utökas, så att samtliga byten av fastbränsleanordningar ska anmälas till kommunen. På detta sätt kommer kommunen att kunna kontrollera även de byten av eldstad som inte innebär ”väsentlig ändring”. Kommunen har då möjlighet att kontrollera att byggherren har visat att åtgärden kan antas uppfylla kraven i PBL med tillhörande föreskrifter. Anmälningsplikt innebär i sig inte skarpare krav vid byte av utrustning, men kan i praktiken förhindra att gammal utrustning installeras beroende på hur kraven i kontrollplanen utformas.

Naturvårdsverket bedömer dock att förslaget föranleder framtagande av vägledning från Boverket för att få till stånd en över landet likvärdig bedömning av hur byggherren i kontrollplanen ska visa att denne förvissat sig om att byggprodukten är lämplig för byggnadens tekniska egenskapskrav.

EU:s ekodesignreglering kan på förstahandsmarknaden förväntas åtgärda problemet med produkter med höga emissioner. Naturvårdsverket instämmer dock i Boverkets bedömning att regleringen i Boverkets byggregler (BBR) behöver ses över inför det att kraven enligt ekodesignregleringen börjar gälla för fastbränslepannor och rumsvärmare från 2020 respektive 2022. När ekodesignkraven börjar gälla finns en risk att de nuvarande reglerna gällande rökgasutsläpp i BBR betraktas som en nationell särreglering av ett harmoniserat område. Naturvårdsverket vill betona den stora betydelsen av att det framöver finns ett regelverk som ställer utsläppskrav på fastbränsleanordningar på andrahandsmarknaden.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschef Martin Eriksson, föredragande, enhetschefen Gunilla Sallhed samt handläggarna Anders Hallberg och Anna Forsgren.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Björn Risinger

Martin Eriksson